

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/237/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211218668
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2211218668.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, zastúpenej splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému: P. C., nar. X. A. XXXX, bytom K. - V. G. Z., B. A. XXXX/XX, zastúpenému opatrovníkom: JUDr. B. R., advokát, V. A., Q. G.. XXXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Spotrebiteľské združenie OSA, Bratislava, Fedinova 9, zastúpeného splnomocnenkyňou: HKP Legal, s.r.o., Bratislava, Sasinkova 6, o 738,17 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda z 18. apríla 2013 č. k. 9C/278/2011-113 takto

rozhodol:

Návrh vedľajšieho účastníka na strane žalovaného na prerušenie konania a predloženie predbežných otázok Súdnemu dvoru Európskej únie **z a m i e t a .**

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením I. zastavil konanie (poznámka odvolacieho súdu - vedené proti 2 žalovaným: 1/ Q. C., nar. X. A. XXXX, bytom B., V. C. č. XXX, zastúpená opatrovníkom: JUDr. B. R., advokát, V. A., Q. G.. XXXX/X a 2/ P. C., nar. X. A. XXXX, bytom K. - V. G. Z., B. A. XXXX/XX), II. žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť trovy konania JUDr. R., z titulu ustanoveného opatrovníka pre žalovanú 1/ vo výške 15 eur do troch dní od právoplatnosti takéhoto uznesenia a III. vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 96 ods. 1 až 3 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), vecne len späťvzatím žaloby. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 137, § 146 ods. 2 a § 150 ods. 1 O. s. p. a § 14a ods. 6 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len advokátska tarifa), vecne zavinením zastavenia konania žalobkyňou, z ktorého dôvodu jej vznikla povinnosť nahradiť trovy konania žalovaným ako aj vedľajšiemu účastníkovi. Žalovanú 1/, ktorá je t. č. na neznámom mieste, zastupoval advokát ustanovený súdom za jej opatrovníka v konaní, z ktorého dôvodu mu v zmysle advokátskej tarify patrí odmena 15 eur za celé konanie vrátane odvolacieho konania a dovolacieho konania, ktorú si uplatnil a súd prvého stupňa mu ju priznal proti žalobkyni. Vzhľadom k tomu, že samotná existencia tzv. spotrebiteľského združenia predpokladá dostatok odborných vedomostí a znalostí potrebných pre ochranu práv spotrebiteľa v súdnom konaní, súd prvého stupňa mal za to, že vedľajší účastník disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v danej problematike a preto trovy právneho zastúpenia advokátom nepovažoval za účelne vynaložené. Poukázal pritom na skutočnosť, že právny zástupca vedľajšieho účastníka v oznámení o vstupe do konania žiadal doručiť návrh na začatie konania s prílohami a už v predmetnom oznámení žiadal súd aj o priznanie náhrady trov konania

za dva úkony právnej služby, avšak v tom čase právny zástupca nemal vedomosť o predmete sporu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, postupujúc podľa § 146 ods. 2 s poukazom na § 150 ods. 1 O. s. p. súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Po vyhlásení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa zistil, že nerozhodol o celej veci tak, ako to ustanovuje § 152 ods. 1 prvá veta O. s. p., keďže opomenul rozhodnúť o náhrade trov konania žalovaného 2/, preto doplniacim uznesením Okresného súdu Dunajská Streda zo 6. mája 2013 č. k. 9C/278/2011-117 rozhodol tak, že žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznal. Takéto rozhodnutie odôvodnil tak, že žalovanému 2/ v konaní žiadne trovy nevznikli, ani si žiadne neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti uzneseniu z 18. apríla 2013 č. k. 9C/278/2011-113 podal včas iba v časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej 1/ odvolanie vedľajší účastník s návrhom na jeho zmenu priznaním mu proti žalobkyni náhrady trov konania 165,70 eur, alternatívne navrhol v napadnutej časti uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil nesprávnym právnym posúdením veci spočívajúcim v nesprávnej aplikácii ust. § 150 ods. 1 O. s. p., pre aplikáciu ktorého sa vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený (poukázal pritom aj na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 17/2009 a 3MCdo 5/2006), avšak odôvodnenie napadnutého uznesenia takéto dôvody neobsahuje, preto sa jedná o neprípustnú svojvôľu súdu. Zastavenie konania zavinila žalobkyňa späťvzatím žaloby, pričom sa tak nestalo pre správanie žalovanej, preto malo byť o trovách konania rozhodnuté podľa § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. Podľa jeho názoru je nepochybné, že dôvodom späťvzatia žaloby žalobkyňou aj v tomto prípade bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom spolu s vedomosťou, že dlh žalovanej bol v čase podania žaloby premlčaný. Žalobkyňa sa od počiatku konania spoliehala na právnu negramotnosť spotrebiteľov a po pristúpení vedľajšieho účastníka a vznesení námietky premlčania jeho právnym zástupcom bola nútená bez ďalšieho vziať žalobu späť, čo znamená, že žalovaná bola v konaní úspešná vďaka úkonu vedľajšieho účastníka, za ktorý vedľajšiemu účastníkovi nebola napadnutým uznesením priznaná náhrada trov konania. Výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa zastúpiť, je nie iba absurdný, ale najmä odporujúci zákonom Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) a tiež predpisom Európskej únie. Nepriznaním náhrady trov konania by súd priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných okrem iného v ust. § 93 ods. 4 O. s. p. a znemožnil mu tak reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia vymedzených zákonom. Súd by zároveň fakticky odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho procesu. Vedľajšiemu účastníkovi nie je možné odoprieť právo dať sa zastúpiť advokátom. Vedľajší účastník poukázal i na viaceré rozhodnutia súdov SR a rozsudok Súdného dvora Európskej únie (ďalej aj „SD EÚ“) z 22. decembra 2010 vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Nahradenie trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi zo strany žalobkyne považuje za nanajvýš spravodlivé, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľov vznikli reálne náklady a jednak ako prevenciu pred konaním žalobkyne, ktorá zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov (vrátane žalovanej) tým, že skupuje premlčané pohľadávky a tie následne žaluje spoliehajúc sa, že žalovaní (spotrebiteľia) nevedia o možnosti vznesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť. Právo spotrebiteľa na združovanie a zákonné úlohy spotrebiteľského združenia, vrátane kvalifikovanej ochrany spotrebiteľa v občianskom súdnom procese sú základnými právami vyplývajúcimi z článku 169 Zmluvy o Európskej únii, z článku 38 Charty základných práv Európskej únie a ďalších európskych právnych noriem. V prípade ak sa odvolací súd stotožní s názorom súdu prvého stupňa, vedľajší účastník to považuje okrem porušenia základných procesných práv aj za podstatný zásah do činnosti občianskeho združenia vymedzenej zákonom a právnymi predpismi Európskej únie a zároveň za zásadné obmedzenie práv spotrebiteľov v rámci súdneho konania a preto žiada, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. pred vydaním rozhodnutia prerušil konanie a požiadal SD EÚ o rozhodnutie (ako o predbežnej otázke) o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci.

Žalobkyňa navrhla uznesenie v napadnutej časti potvrdiť z dôvodu jeho vecnej správnosti, majúc za to, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Rovnako mala za to, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane žalovanej za účelom ochrany jej práv z vlastnej iniciatívy, tejto však bol súdom ustanovený opatrovník a preto nebolo potrebné, aby vedľajší účastník tiež ochraňoval jej záujmy, preto nemožno zo strany vedľajšieho účastníka hovoriť o trovách účelne vynaložených. Návrh vedľajšieho účastníka na predloženie prejudiciálnej otázky SD EÚ považovala za nedôvodný a účelový, nakoľko posúdenie priznania trov konania patrí jednoznačne do právomoci vnútroštátneho súdu.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania, teda len vo výslovne napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu a ani o žiaden zákonom predpokladaný prípad potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že uznesenie v napadnutej časti treba považovať za vecne správne.

Pred zaoberaním sa vecnou podstatou problému nastoleného napádaným uznesením je potrebné uviesť, že konanie v prejednávanej veci pôvodne začalo proti žalovanej (Q. C.), ktorej bol uznesením Okresného súdu Dunajská Streda z 10. apríla 2012 č. k. 9C/278/2011-47 ustanovený opatrovník pre konanie JUDr. B. R., advokát so sídlom V. A., Q. G.. XXXX, ktorému bolo uznesenie o jeho ustanovení za opatrovníka doručené 30. mája 2012.

Vedľajší účastník až po ustanovení opatrovníka žalovanej Q. C. oznámil podaním zo 17. apríla 2012, doručeným súdu prvého stupňa 24. apríla 2012, že vstupuje do konania na strane žalovanej z vlastného podnetu, žiada o zaslanie žaloby a vychádzajúc zo záverov právneho posúdenia dôvodnosti nárokov uplatňovaných žalobkyňou v obdobných súdnych konaniach vedených v spotrebiteľských veciach má za to, že nároky žalobkyne uplatňované v predmetnom konaní sú premlčané, a preto v záujme efektívnej ochrany žalovanej ako spotrebiteľa vznáša námietku premlčania a navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Zároveň požiadal o priznanie náhrady trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby.

Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda z 21. novembra 2012 č. k. 9C/278/2011-60 súd na návrh žalobkyne pripustil, aby do konania na strane žalovanej pristúpil ďalší účastník a to P. C., nar. X. A. XXXX, bytom K. - V. G. Z., B. A. XX, ako žalovaný 2/.

Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda z 21. novembra 2012 č. k. 9C/278/2011-62 súd pripustil zmenu petitu návrhu nasledovne: žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobkyňi 738,17 eur, žalovaná 1/ je povinná v rovnakej lehote zaplatiť žalobkyňi ročný úrok z omeškania 13% zo sumy 628,25 eur od 9. decembra 2006 do 10. apríla 2011, žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť ročný úrok z omeškania 13% ročne zo sumy 628,25 eur od 11. apríla 2011 do zaplataenia.

V podaní z 21. novembra 2012, doručenom súdu prvého stupňa 22. dňa toho istého mesiaca i roku sa vedľajší účastník vyjadril k žalobe a opätovne vzniesol námietku premlčania, stále iba vo vzťahu k žalovanej 1/, vyčíslil požadovanú náhradu trov právneho zastúpenia, na vstup žalovaného 2/ do konania vedľajší účastník žiadnym spôsobom nereagoval.

Ešte pred otvorením prvého pojednávania v podaní zo 17. apríla 2013, doručenom súdu prvého stupňa v rovnaký deň (faxom, doplneným do 3 dní predložením jeho originálu), oznámila žalobkyňa, že berie žalobu späť v celom rozsahu a navrhuje konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania, majúc za to, že trovy vedľajšieho účastníka ani v tomto konaní nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Hoci bolo žalobkyni nepochybne známe (vzhľadom Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo 14. marca 2011 uzavretú už priamo s P. C. ako dlžníkom, vid' č. I. 57), že žalovaní 1/ a 2/ sú jednou a tou istou osobou, túto skutočnosť súdu neoznámila a odvolací súd iba z listu P. C. z 15. januára 2013 (v spise na č. I. 98) zistil, že u neho prišlo k zmene pohlavia, keď predtým bolo jeho meno a priezvisko Q. C., pričom takéto tvrdenie potvrdzuje jeho rodné číslo, zmenené za lomítkom (porovnaj rodné čísla na č. I. 1, 37, 57, 99) oproti rodnému číslu Q. C. a negatívna lustrácia Q. C. v registri obyvateľov Slovenskej republiky (č. I. 36). Preto hoci súd prvého stupňa konal s dvomi žalovanými, išlo iba o jednu osobu a iba táto môže byť žalovaným v prejednávanej veci a rovnako opatrovník JUDr. R. zastupuje túto osobu a vedľajší účastník vystupuje na jej strane.

Ešte pred zaoberaním sa vecnou podstatou problému nastoleného napádaným uznesením a odvolaním proti nemu však v tejto konkrétnej veci vznikla potreba vyriešiť otázku, či za dôvodný možno považovať návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania a predloženie predbežných otázok SD EÚ - za pomoci mechanizmu vyplývajúceho z čl. 267 ZFEÚ (Zmluvy o fungovaní Európskej únie) a § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy (odkaz poznámkou č. 12 v O. s. p. na čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva).

Podľa čl. 267 prvých troch viet ZFEÚ (kam bol po úpravách prenesený čl. 234 pôvodnej Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva) Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú a/ výkladu zmlúv a b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol; pričom ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

Podľa čl. 169 ods. 1 ZFEÚ Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov. K dosiahnutiu týchto cieľov prispieva Únia prostredníctvom opatrení prijatých podľa článku 114 v kontexte zavŕšenia tvorby vnútorného trhu (ods. 2 písm. a/ tu citovaného ustanovenia), ako aj opatrení, ktoré podporujú, dopĺňajú a sledujú politiku členských štátov (ods. 2 písm. b/). Podľa odseku 3 tu citovaného ustanovenia ZFEÚ potom Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom prijímajú opatrenia uvedené v odseku 2 písm. b/ a napokon podľa odseku 4 opatrenia prijaté podľa odseku 3 nebránia žiadnemu členskému štátu zachovať alebo zaviesť prísnejšie ochranné opatrenia; takéto opatrenia však musia byť zlučiteľné so zmluvami a Komisia o nich bude upovedomená.

Navzdory tomu, že nie je dôvod polemizovať o práve účastníka súdneho konania vedeného pred tuzemským súdom podať návrh na prerušenie konania a požiadať o predloženie predbežnej otázky SD EÚ, čo rovnako platí o možnosti vnútroštátneho súdu konanie prerušiť a na SD EÚ sa obrátiť, ak vnútroštátny súd nie je súdom rozhodujúcim v poslednej inštancii a o povinnosti takto postupovať, ak naopak je súdom rozhodujúcim (v podmienkach vnútroštátnej ochrany práv) v poslednom stupni; možnosť, resp. povinnosť vnútroštátneho súdu vyhovieť návrhu na prerušenie konania a predloženie predbežnej otázky SD EÚ tu môže byť len za splnenia ďalšej podmienky zakotvenej priamo v ZFEÚ a to podmienky sformulovanej na úrovni jedného zo základných predpisov Európskej únie tak, že rozhodnutie o predbežnej otázke je pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu nevyhnutné (čiže že bez takéhoto rozhodnutia hrozí, že predpis komunitárneho práva bude použitý vnútroštátnym súdom nekorektne - rozumej v rozpore s výkladom, na ktorý je povolán len SD EÚ a ktorý by mal byť pre všetky vnútroštátne súdy členských štátov Európskej únie jednotný).

O taký prípad ale v prejednávanej veci pri dôslednom riadení sa ustanoveniami citovanými zhora, ustanoveniami vnútroštátneho práva SR a napokon i pri dôslednej analýze záverov podopierajúcich súdom prvého stupňa v tejto veci zvolený spôsob rozhodnutia nešlo a ani ísť nemohlo. Z pohľadu opodstatnenosti požiadavky na prerušenie konania a predloženie veci SD EÚ totiž malo význam len to, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci pri posudzovaní otázky náhrady trov konania neaplikoval tzv. komunitárne právo.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že návrhu vedľajšieho účastníka na prerušenie konania a predloženie predbežných otázok SD EÚ nie je dôvod vyhovieť, preto takýto návrh zamietol (prvá veta výroku tohto uznesenia).

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Podľa odseku 2 vety prvej rovnakého paragrafu ak niektorý z účastníkov zaviniel, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy a napokon podľa vety druhej tu citovaného odseku 2 ustanovenia, ak sa pre správanie odporcu (žalovaného) vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne (tu rozumej i vzala späť žaloba podaná dôvodne), je povinný uhradiť trovy konania odporca (i tu žalovaný).

Ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok konania, pri ktorej uplatnení nemá žiaden z účastníkov konania právo na náhradu jeho trov (trov konania vzniknutých tomuto účastníkovi a ním platených), ak konanie neskončilo vydaním vecného rozhodnutia o predmete sporu (najmä rozsudku vyhovujúceho žalobe celkom či len čiastočne, resp. žalobu celkom zamietajúceho), ale došlo k jeho zastaveniu. I takáto výnimka sa však neuplatňuje automaticky, keď sama predstavuje pravidlo, z ktorého existujú ďalšie 2 výnimky umožňujúce za splnenia v zákone celkom konkrétne vymedzených podmienok uloženie povinnosti na náhradu trov konania niektorému z účastníkov konania. Uplatnenie ktorejkoľvek z takýchto výnimiek (majúcich pôvod v oboch vetách ustanovenia § 146 ods. 2 O. s. p.) tak najmä predpokladá vznik trov majúcich sa nahradiť aspoň na jednej strane sporu (v opačnom prípade niet dôvodu pre použitie takejto výnimky), ale tiež procesnú situáciu, pri ktorej náhradu trov konania vôbec možno uložiť či priznať (pri zastavení konania medzi existujúcimi účastníkmi pre späťvzatie žaloby ide inak práve o taký prípad).

Prvá veta ust. § 146 ods. 2 O. s. p. so zavinením na zastavení konania pracuje výlučne z procesného hľadiska a zásadne toto (zavinenie) pričíta iniciátorovi konania. Tým je v tzv. základnom prvostupňovom konaní navrhovateľ (v sporovom konaní žalobca a tu konkrétne žalobkyňa - právnická osoba s právnou formou ženského rodu).

Zavinenie na zastavení konania pre späťvzatie žaloby síce nemusí byť vždy pričítané žalobcovi, podmienkou postupu podľa § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p. je však 1. možnosť aspoň predbežného záveru o dôvodnosti žaloby a 2. správanie osoby či viacerých osôb, voči ktorej alebo ktorým požiadavka uplatnená žalobou smeruje, donucujúce žalobcu k späťvzatiu žaloby (teda také správanie, ktoré je na jednej strane výlučným správaním žalovaného bez možnosti žalobcu ho ovplyvniť a na druhej strane je so späťvzatím inak dôvodnej žaloby aj v priamej príčinnej súvislosti).

Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu v prejednávanej veci Spotrebiteľské združenie OSA má oprávnenie vystupovať v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa) a to na základe špeciálnej zákonnej úpravy v ust. § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník (rozumej tzv. hlavný, tu por. tiež ust. § 93 ods. 4 vety prvej O. s. p.), možno z toho vyvodiť len jeden záver a to, že aj vedľajší účastník má právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (tu por. čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) so všetkými jeho atribútmi - teda i so samozrejmosťou práva na náhradu trov konania). O. s. p. v žiadnom zo svojich ustanovení nepodmieňuje možnosť zastúpenia advokátom absenciou (nedostatkom) odborných znalostí účastníka a teda ani nevylučuje, aby sa i účastník odborne spôsobilý hájiť svoje či niečie iné záujmy v konaní pred súdom nemohol dať zastúpiť advokátom a aby mu len z tohto dôvodu nemala byť priznaná náhrada trov v súvislosti s takýmto

zastupovaním vzniknutých. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania, vrátane náhrady trov právneho zastúpenia, samozrejme len v tom prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého vedľajší účastník v konaní vystupoval a len v tom prípade, ak trovy právneho zastúpenia sa poskytujú za úkony, ktoré boli v konaní vykonané účelne.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Práve odcitované ustanovenie síce nedopadá priamo na rozhodovanie o trovách konania skončeného zastavením (o aký prípad šlo v prejednávanej veci), nakoľko upravuje rozhodovanie o trovách konania skončeného vecným rozhodnutím (rozsudkom) v prospech jednej strany sporu (k čomu môže dôjsť v tzv. sporovom konaní buď úplným vyhovením žalobe alebo naopak jej úplným zamietnutím), toto však obsahuje vyjadrenie jednej zo zásad vlastnej všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania (teda aj rozhodovaniu podľa § 146 ods. 2 O. s. p.), ktorou je, že súd prizná len náhradu trov potrebných (rozumej nevyhnutných) na účelné bránenie práva, čiže len takých trov, ktoré možno považovať objektívne za vynaložené účelne.

Medzi trovy konania s nárokovateľnou náhradou potom zásadne patria i trovy reprezentované odmenou a súvisiacimi náhradami advokátov v súvislosti s poskytovaním nimi právnych služieb ich klientom (účastníkom súdnych konaní), keď tu nepochybne treba súhlasiť s argumentom vedľajšieho účastníka o neodňateľnom práve na súdnu a inú právnu ochranu a skoro tragikomicky (skôr však ako absolútna drzosť) musela pôsobiť úporná snaha žalobkyne obhajovať neexistenciu práva spotrebiteľských združení na náhradu trov vznikajúcich im v súvislosti s právnym zastúpením advokátmi v tzv. spotrebiteľských veciach so súbežným uplatňovaním požiadavky na náhradu za vlastné právne zastúpenie (v ktorom prípade inak odvolaciemu súdu uniká rozdiel medzi namietanou paušálnou obranou vedľajšieho účastníka a rovnako paušálnym uplatňovaním práv zo strany žalobkyne).

Otázka využitia práva na právnu pomoc advokáta a otázka účelnosti v takejto súvislosti vynakladaných trov sú však otázkami, ktoré majú len čiastočný súvis a ktoré preto neslobodno zmiešavať (bez ďalšieho). V každom prípade namietanej účelnosti takýchto trov tak treba robenie záverov podriaďiť tomu, či by inak advokátom zastupovaný účastník bol v konkrétnej situácii schopný uplatňovania ním práv (resp. obrany voči uplatňovaniu práv niekým iným) aj bez pomoci advokáta, samozrejme za podmienky schopnosti hájenia práv spôsobom zásadne rovnocenným s tým, ako sa do problému „vložil“ advokát.

Pri nazeraní na problém urobený predmetom odvolacieho konania v prejednávanej veci aj z práve priblíženého uhla pohľadu potom len veľmi ťažko šlo prehliadnúť, že splnomocnenkyňa (tzv. advokátske spoločenstvo) vedľajšieho účastníka tu (obdobne ako v množstve tunajšiemu súdu známych a ním skôr prejednaných vecí za účasti rovnakého vedľajšieho účastníka i advokáta) požadovala (nad rámec paušálnych náhrad a DPH) odmenu za 2 úkony právnej pomoci, z ktorých tým prvým bolo prevzatie a príprava zastúpenia (toto samostatne nehonorovateľné, pretože ak by advokát okrem takéhoto úkonu už pre klienta nevykonával žiaden iný, vytratil by sa zmysel zastupovania) a druhým vyhotovenie písomného, z ktorého obsahu je zrejmé (pominúc konkrétne údaje, opísané zo žaloby) len paušálne uplatnenie námietky premlčania bez toho, aby v ktorejkoľvek druhovo totožnej veci za účasti tej istej žalobkyne vznikla potreba na takomto podaní (opäť vyjmúc údaje zistiteľné zo žaloby) čokoľvek meniť.

Ak potom odvolací súd má zo svojej skoršej rozhodovacej činnosti vedomosť o postupe vedľajšieho účastníka (presnejšie splnomocnenkyne takéhoto účastníka zastupujúcej) spôsobom celkom totožným s tým v prejednávanej veci aj v iných veciach (z ktorých už prinajmenšom v konaniach vedených Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10Co/76/2013, 10Co/81/2013 a 10Co/172/2013 bola vedľajšiemu účastníkovi ním požadovaná náhrada trov právneho zastúpenia advokáta priznaná), nebol tu prakticky žiaden priestor pre iný záver než ten, že po získaní účastníkom 1. vedomosti, ako účinne a to paušálne v konaní uplatňovať práva, alebo sa brániť a tiež 2. náhrady trov konania, zodpovedajúcej odmene, ktorú musel takýto účastník zaplatiť advokátovi, aby pre neho paušálny vzor vytvoril, už nemôže byť ďalej účelným vynakladanie prostriedkov na odmeňovanie advokáta za to, aby aj v ďalších druhovo totožných

veciach priam chrli obsahovo identické podania (bez toho, aby tu bol zrejмый aj vklad splnomocnenkyne venovaný argumentácii príznačnej práve pre konkrétну vec, v ktorej sa takto zastupuje).

Pri riadení sa touto úvahou, ako i pri nerozhodnosti toho, v ktorom z konaní advokát použil neskôr paušálne uplatňovaný vzor po prvý raz (hoci pri záujme na absolútnej presnosti by sa zastupovanému účastníkovi malo dostať náhrady trov právneho zastúpenia iba v takomto konaní) tak trovy vedľajšieho účastníka nešlo považovať za účelné.

To boli dôvody, pre ktorý odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, ako je to uvedené v druhej vete výroku tohto uznesenia odvolacieho súdu.

V takto skončenom odvolacom konaní tak úspech zaznamenala žalobkyňa a principiálne to preto bola ona, komu vzniklo právo na náhradu trov takéhoto konania - proti vedľajšiemu účastníkovi (preto, že ten s požiadavkou na náhradu trov prvostupňového konania a na uloženie zodpovedajúcej povinnosti práve žalobkyni neuspel).

Práve nehoráznosť požiadavky tzv. advokátskej spoločnosti zastupujúcej žalobkyňu, požadujúcej náhradu trov odvolacieho konania paralelne s požiadavkou na uchránenie pred povinnosťou platiť niekomu inému náhradu trov prvostupňového konania a to z dôvodov bez preháňania označiteľných za pokus o uplatnenie zásady dvojakého metra boli potom tým, v čom odvolací súd videl dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O. s. p., pre ktorý v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni i za použitia ust. § 224 ods. 1 rovnakého zákona nepriznal náhradu trov takéhoto konania.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyselne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.